

ธรรมศึกษา ชั้นเอก ระดับมัธยมศึกษา
ปัญหาเตรียมก่อนสอบ วิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ปี ๒๕๖๘

นิพทาสีลี สภาสีลี อนุฐาตา จโย นโร
อลโส โกรปณญาโณ ตัม ปราภวโต มุขิ.
คนใดมักหลับ มักคุย และไม่ขยัน เกียจคร้าน
มีความมูทะลุ ชื่อนั้นเป็นเหตุของคนเสื่อม.

คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย สุตตนิบาต

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยใช้สุภาษิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดมาให้ จำนวน ๖ สุภาษิตข้างล่างนี้
มาประกอบอ้างอิงเพียง ๓ สุภาษิต และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเชื่อมความให้สมกับเรื่องในกระทู้ตั้ง
ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในกระดาษใบตอบตั้งแต่ ๓ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป
-----ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

อปปมาทรา โหถ สจิตตมนุรุทชถ ทุคคา อุทธรตตตาน ปงเก สนโนว กุณชโร. ท่านทั้งหลาย จงยินดีในความไม่ประมาท คอยรักษาจิตของตน จงถอนตนขึ้นจากหล่ม เหมือนช้างที่ตกหล่มถอนตนขึ้นฉะนั้น. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท
อุฏฐานนปปมาเทน สลณฺเณน ทเมณ จ ทีปํ กยิราถ เมธาวิ ยํ โอโฆ นากิกริต. คนมีปัญญา พึงสร้างเกาะ ที่น้ำหลากมาท่วมไม่ได้ด้วยความหมั่น ความไม่ประมาท ความสำรวม และความข่มใจ. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท
ชีวเตวาปี สปปญโญ อปี วิตตปริกขยา ปญฺญา ย จ อลาเภน วิตตวาปี น ชีวติ. ถึงสิ้นทรัพย์ คนมีปัญญาก็เป็นอยู่ได้ แต่อับปัญญาแม้มีทรัพย์ ก็เป็นอยู่ไม่ได้. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย เถรคาถา
โย จ วสฺสสตํ ชีเว ทุปปญฺโญ อสมาหิตो เอกาหํ ชีวิตํ เสยโย ปญฺญวนตฺสส ฌายิโน. ผู้ใดมีปัญญาทรม มีใจไม่มั่นคง พึงเป็นอยู่ตั้งร้อยปี ส่วนผู้ที่มีปัญญาเพ่งพินิจ มีชีวิตอยู่เพียงวันเดียว ดีกว่า. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท
ปริตตํ ทารุमारุยฺห ยถา สีเท มหณฺณเว เอวํ กุสิตมาคมม สารุชีวิปี สีทติ. คนเกาะไม้พินเล็กๆ พึงจมลงในทะเลฉับใด คนมั่งมีอาศัย ความเกียจคร้านก็ล่มจมฉับนั้น. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย เถรคาถา
อสาเร สารมตินโน สารเ จาสารทสุสินโน เต สารํ นาธคจฺจนติ มิจฺจาสงกปโปจฺจรา. ผู้เข้าใจสิ่งที่ไม่เป็นสาระว่าเป็นสาระ และเห็นสิ่งที่เป็นสาระ ว่าไม่เป็นสาระ เขามีความดำริผิดเป็นโคจร จึงไม่ประสบสิ่งที่เป็นสาระ. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท

ธรรมศึกษา ชั้นเอก เฉลยปัญหาเตรียมก่อนสอบ

วิชา ธรรม ระดับมัธยมศึกษา ปี ๒๕๖๘

๑. วุฑฒิ แปลว่าอะไร ?

ก. ความเจริญ

ข. ความคงที่

ค. ความสุข

ง. ความสบาย

๒. คบคนดีฟัง วจีเคารพ นอบนบด้วยพินิจ ทำกิจด้วยปฏิบัติ คือ ข้อใด ?

ก. วุฑฒิ ๔

ข. จักร ๔

ค. อคติ ๔

ง. อิทธิบาท ๔

๓. ธรรมที่เป็นเสมือนลัทธิธำมะไปสู่จุดหมาย ได้แก่ข้อใด ?

ก. วุฑฒิ ๔

ข. จักร ๔

ค. อคติ ๔

ง. อิทธิบาท ๔

๔. ข้อใด เป็นความหมายของ ปุพเพตปญญาตา ?

ก. สร้างบุญมาดี

ข. คบบุคคลดี

ค. ตั้งตนชอบ

ง. อยู่ในปฏิรูปประเทศ

๕. ลำเอียงเพราะเียงเขลา เรียกว่าอะไร ?

ก. ฉันทาคติ

ข. โทสาคติ

ค. โมหาคติ

ง. ภยาคติ

๖. จะแก้ความลำเอียงเพราะเียงเขลาได้ ด้วยหลักธรรมใด ?

ก. สติ

ข. ปัญญา

ค. ศรัทธา

ง. ขันติ

๗. กิเลสหรืออกุศลที่ครอบงำจิตไม่ให้บรรลุถึงความดี เรียกว่าอะไร ?

ก. อกุศลมูล

ข. นิวรณ์

ค. อคติ

ง. พุจริต

๘. ผู้ที่ถูกกามฉันทครอบงำ ควรแก้ด้วยการเจริญกรรมฐานใด ?

ก. อสุภะ

ข. พรหมวิหาร

ค. อนุสสติ

ง. มรณัสสติ

๙. ผู้ที่ถูกพยาบาทครอบงำจิต ควรแก้ด้วยการเจริญกรรมฐานใด ?

ก. อสุภะ

ข. พรหมวิหาร

ค. อนุสสติ

ง. มรณัสสติ

๑๐. บุคคลที่ถูกถีนมิทธะครอบงำ ควรแก้ด้วยการเจริญกรรมฐานใด ?

ก. อสุภะ

ข. พรหมวิหาร

ค. อนุสสติ

ง. มรณัสสติ

๑๑. อะไรไม่จัดอยู่ในชั้น ๕ ?

ก. รูป

ข. เวทนา

ค. สัญญา

ง. นิพพาน

๑๒. ดิน น้ำ ไฟ ลม ประชุมกันเป็นกาย เรียกว่าอะไร ?

ก. รูป

ข. เวทนา

ค. สังขาร

ง. วิญญาณ

๑๓. วิญญาณในชั้น ๕ หมายถึงข้อใด ?

ก. ภูตผี

ข. ปีศาจ

ค. ความจำ

ง. ความรู้อารมณ์

๑๔. ความสบายใจในเวทนา ๕ หมายถึงข้อใด ?

ก. สุข

ข. ทุกข์

ค. โสมนัส

ง. โทมนัส

๑๕. จริตของมนุษย์ในโลกนี้ มีกี่ประเภท ?

ก. ๒ ประเภท

ข. ๔ ประเภท

ค. ๖ ประเภท

ง. ๘ ประเภท

๑๖. บุคคลที่ดีสวดยติตงาม จัดได้ว่ามีจริตใด ?

ก. รากจริต

ข. โทสจริต

ค. โมหจริต

ง. สัทธาจริต

๑๗. บุคคลมีรากจริต ควรเจริญกรรมฐานใด ?

ก. อนุสสติ

ข. กสิณ

ค. อสุภะ

ง. พรหมวิหาร

๑๘. บุคคลมีนิสัยฉุนเฉียวโกรธง่าย จัดเป็นบุคคลจริตใด ?

ก. รากจริต

ข. โทสจริต

ค. โมหจริต

ง. สัทธาจริต

๑๙. บุคคลมีโทสจริต ควรเจริญกรรมฐานใด ?

ก. พรหมวิหาร

ข. ภาวนาสติ

ค. อสุภะ

ง. อนุสสติ

๒๐. บุคคลเชื่อง่าย จัดเป็นบุคคลจริตใด ?

ก. วิตักกจริต

ข. โทสจริต

ค. สัทธาจริต

ง. พุทธิจริต

๒๑. บุคคลมีสัทธาจริต ควรเจริญกรรมฐานใด ?

ก. พรหมวิหาร

ข. ภาวนาสติ

ค. อสุภะ

ง. พุทธานุสสติ

๒๒. คำว่า สวรรกขาโต ภาวะวะตา อัมโม เป็นคุณของรัตนใด ?

ก. พระพุทธรูป

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. ถูกทุกข้อ

๒๓. พระธรรมคุณชื่อว่า สันติปฏิโก หมายถึงข้อใด ?

ก. ผู้ปฏิบัติพึงเห็นได้ด้วยตัวเอง

ข. รู้เฉพาะตน

ค. เรียกให้มาดู

ง. น้อมมาในตน

๒๔. พระธรรมที่จะเป็นสันติปฏิโกได้ ต้องเป็นธรรมประเภทใด ?

ก. ตรัสไว้ดีแล้ว

ข. ไม่ได้ตรัสไว้

ค. สว่างแสดง

ง. เกจิแสดง

๒๕. เอหิพัสสโก หมายถึงเรียกให้มาดูธรรมประเภทใด ?

ก. สวรรกขาโต

ข. สันติปฏิโก

ค. อกาลิโก

ง. โอปนยิโก

๒๖. การบูชาเจตียสถาน จัดเข้าในหลักธรรมใด ?

ก. วุฑฒิธรรม

ข. จักรธรรม

ค. สาราณียธรรม

ง. อปริหานิยธรรม

๒๗. สัมมาปฏิภาณในมรรค ๘ มีกี่ระดับ ?

ก. ๒

ข. ๓

ค. ๔

ง. ๕

๒๘. สัมมาสติ ความระลึกชอบ หมายถึงระลึกชอบในอะไร ?

ก. สติปฏิฐาน ๔

ข. อิทธิบาท ๔

ค. รูปฌาน ๔

ง. อรูปฌาน ๔

๒๙. ผู้ที่จะบรรลุโสดาบันได้ ต้องมีสัมมาสติในองค์ธรรมข้อใด ?

ก. สติปฏิฐาน ๔

ข. อิทธิบาท ๔

ค. รูปฌาน ๔

ง. อรูปฌาน ๔

๓๐. สัมมาสมาธิ หมายถึงสมาธิระดับใด ?

ก. พุตติยฌาน

ข. ตติยฌาน

ค. จตุตถฌาน

ง. ถูกทุกข้อ

๓๑. บทว่า อะระหัง เป็นบทแสดงคุณของข้อใด ?

ก. พระพุทธรูป

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. พระรัตนตรัย

๓๒. ความรู้คู่คุณธรรม เป็นความหมายของพุทธคุณบทใด ?

ก. ภควา

ข. สุคโต

ค. พุทโธ

ง. วิชชาจรณสัมปັນโน

๓๓. ข้อใด มีความหมายว่าทรงฝึกได้เฉพาะบุคคลที่ควรฝึก ?

ก. ปุริสทัมมสารถิ

ข. สุคโต

ค. พุทโธ

ง. สัตถา เทวมนุสสานัง

๓๔. พุทธคุณบทใด เป็นข้อยืนยันว่าพระพุทธองค์ทรงเป็นครูผู้ชี้ทาง ?

ก. ปุริสทัมมสารถิ

ข. สุคโต

ค. พุทโธ

ง. สัตถา เทวมนุสสานัง

๓๕. พุทธคุณบทใด ได้รับการอ้างอิงเป็นสื่อในการสอนมากที่สุด ?

ก. ปุริสทัมมสารถิ

ข. สุคโต

ค. พุทโธ

ง. สัตถา เทวมนุสสานัง

๓๖. สังฆคุณ บทว่า สุปฏิปันโน แปลว่าอะไร ?

ก. ปฏิบัติดี

ข. ปฏิบัติตรง

ค. ปฏิบัติเป็นธรรม

ง. ปฏิบัติสมควร

๓๗. สังฆคุณบทว่า อชุปปฏิปันโน แปลว่าอะไร ?

ก. ปฏิบัติดี

ข. ปฏิบัติตรง

ค. ปฏิบัติเป็นธรรม

ง. ปฏิบัติสมควร

๓๘. สังฆคุณบทว่า ญายปฏิปันโน แปลว่าอะไร ?

ก. ปฏิบัติดี

ข. ปฏิบัติตรง

ค. ปฏิบัติเป็นธรรม

ง. ปฏิบัติสมควร

๓๙. สังฆคุณบทว่า สามิจิปฏิปันโน แปลว่าอะไร ?

ก. ปฏิบัติดี

ข. ปฏิบัติตรง

ค. ปฏิบัติเป็นธรรม

ง. ปฏิบัติสมควร

๔๐. สังฆคุณบทว่า ทักขิณโย แปลว่าอะไร ?

ก. ปฏิบัติดี

ข. ปฏิบัติตรง

ค. ควรของค่านับ

ง. ผู้ควรของทำบุญ

๔๑. การช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน จัดเป็นการบำเพ็ญบารมีใด?

ก. ทานบารมี

ข. สีลบารมี

ค. วิริยบารมี

ง. สัจจบารมี

๔๒. การรักษาศีลข้อที่ ๑ จัดเป็นการบำเพ็ญบารมีใด ?

ก. ทานบารมี

ข. สีลบารมี

ค. วิริยบารมี

ง. สัจจบารมี

๔๓. ในสถานการณ์ที่ชาวบ้านประสบภัยพิบัติ ควรบำเพ็ญบารมีใด ?

ก. ทานบารมี

ข. สีลบารมี

ค. วิริยบารมี

ง. เนกขัมมบารมี

๔๔. ในสังคมโซเชียลปัจจุบัน ต้องการผู้บำเพ็ญบารมีใดมากที่สุด ?

ก. ทานบารมี

ข. สีลบารมี

ค. วิริยบารมี

ง. สัจจบารมี

๔๕. บำเพ็ญบารมีใด จึงจะไม่หลงเชื่อข้อมูลข่าวสารปลอม ?

ก. ทานบารมี

ข. สีลบารมี

ค. ปัญญาบารมี

ง. สัจจบารมี

๔๖. เหตุเป็นที่ตั้งแห่งการทำบุญ เรียกว่าอะไร ?

ก. บุญ

ข. บุญกิริยา

ค. บุญกุศล

ง. บุญกิริยาวัตถุ

๔๗. บุญกิริยาวัตถุข้อใด ส่งเสริมบุคคลให้รักษาศีลข้อ ๒ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ?

ก. ทานมัย

ข. อปจายนมัย

ค. เวทยาวัจจมัย

ง. ปัตติทานมัย

๔๘. สීමัยเป็นบันไดขั้นที่เท่าไร ของบุญกิริยาวัตถุ ?

ก. ๒

ข. ๓

ค. ๔

ง. ๕

๔๙. สීමัยเป็นบันไดส่งต่อให้บำเพ็ญบุญกิริยาวัตถุใดได้สมบูรณ์?

ก. ทานมัย

ข. สීමัย

ค. ภาวนามัย

ง. ปัตติทานมัย

๕๐. บุญกิริยาวัตถุใด เปรียบเสมือนพวงมาลัยบังคับเรือให้แล่นตรงทาง ?

ก. ทานมัย

ข. สීමัย

ค. ภาวนามัย

ง. ทิฏฐุชุกัมม์

ธรรมศึกษา ชั้นเอก เฉลยปัญหาเตรียมก่อนสอบ วิชา อนุพุทธประวัติ ระดับมัธยมศึกษา ปี ๒๕๖๘

๑. สามเณรบัณฑิต เป็นชาวเมืองใด ?

ก. สāvātthī

ข. กบิลพัสดุ์

ค. ราชคฤห์

ง. พาราณสี

๒. มารดาของสามเณรบัณฑิต มีความเคารพนับถือพระเถระใด ?

ก. พระอัสสชิ

ข. พระสีวลี

ค. พระสารีบุตร

ง. พระโมคคัลลานะ

๓. สามเณรบัณฑิตบรรพชา เมื่ออายุกี่ขวบ ?

ก. ๕ ขวบ

ข. ๗ ขวบ

ค. ๙ ขวบ

ง. ๑๒ ขวบ

๔. เทวดาใด มาอารักขาสามเณรบัณฑิตขณะปฏิบัติสมณธรรม ?

ก. พระอินทร์

ข. ท้าวมหาราช

ค. จันทเทพและสุริยเทพ

ง. ถูกทุกข้อ

๕. เหล่าเทวดามาอารักขาสามเณรบัณฑิต เพื่อให้บรรลุอะไร ?

ก. ฌาน

ข. สมาบัติ

ค. อภิญญา

ง. มรรคผล

๖. สามเณรสังกัจจะ เกิดในตระกูลใด ?

ก. พราหมณ์

ข. เศรษฐี

ค. พ่อค้า

ง. ชวนา

๗. เมื่อสัปเหร่อเผาร่างมารดาสามเณรสังกัจจะ ไฟไหม้ไหม้อวัยวะส่วนใด ?

ก. ศีรษะ

ข. หน้าอก

ค. ท้อง

ง. เท้า

๘. สามเณรสังกัจจะ ไม่เสียชีวิตในขณะที่ถูกไฟเผา เพราะเหตุใด ?

ก. พินหมด

ข. ไฟดับก่อน

ค. ฝนตกหนัก

ง. เกิดภพสุดท้าย

๙. สามเณรสังกัจจะ ถูกหลาวเหล็กแทงส่วนไหนบนใบหน้า ?

ก. หางตา

ข. หน้าผาก

ค. จมูก

ง. แก้ม

๑๐. พระเถระใด เป็นอุปัชฌาย์บวชให้สามเณรสังกัจจะ ?

ก. พระสารีบุตร

ข. พระโมคคัลลานะ

ค. พระอานนท์

ง. พระอนุรุธะ

๑๑. สามเณรสังกัจจะ บรรลุอรหัตตผลพร้อมปฏิสัมภิทาในขณะใด ?

ก. ฟังธรรม

ข. อุปัฏฐากอาจารย์

ค. กวาดพื้น

ง. ปลงผมเสร็จ

๑๒. สุขสามเณร เกิดในตระกูลที่อุปัฏฐากพระเถระใด ?

ก. พระอัสสชิ

ข. พระสารีบุตร

ค. พระโมคคัลลานะ

ง. พระอานนท์

๑๓. ใครเป็นผู้ตั้งชื่อว่า สุข ให้แก่สุขสามเณร ?

ก. บิดามารดา

ข. พระสารีบุตร

ค. หมอดู

ง. พราหมณ์

๑๔. สุขสามเณร บรรพชาขณะมีอายุเท่าไร ?

ก. ๗ ขวบ

ข. ๘ ขวบ

ค. ๑๐ ขวบ

ง. ๑๕ ขวบ

๑๕. อาสนะของพระอินทร์เกิดร้อน ในขณะที่สุขสามเณรจะทำกิจใด ?

- ก. บิณฑบาต
- ข. ฉันทอาหาร
- ค. กวาดพื้น

ง. บำเพ็ญสมณธรรม

๑๖. สุขสามเณร สำเร็จรหัตถผลในเวลาใด ?

- ก. เช้าตรู่

ข. ก่อนฉันอาหาร

- ค. หลังเที่ยงวัน

- ง. พลบค่ำ

๑๗. สามเณรวณวาสิติสสะ เป็นชาวเมืองใด ?

- ก. ราชคฤห์
- ข. กบิลพัสดุ์

ค. สาวัตถิ

- ง. พาราณสี

๑๘. สามเณรวณวาสิติสสะบรรพชา ขณะมีอายุเท่าไร ?

ก. ๗ ขวบ

- ข. ๘ ขวบ

- ค. ๑๐ ขวบ

- ง. ๑๕ ขวบ

๑๙. ใครเป็นผู้สอนกรรมฐานให้แก่สามเณรวณวาสิติสสะ ?

ก. พระพุทธเจ้า

- ข. พระสารีบุตร

- ค. พระโมคคัลลานะ

- ง. พระอานนท์

๒๐. สามเณรได้ชื่อว่า วณวาสิติสสะ เพราะมีปกติอยู่ในที่ใด ?

ก. ป่า ข. ถ้ำ

- ค. บ้านง. วัด

๒๑. สามเณรสุมนะ เคยเป็นอะไรกับพระอนรุทธะในอดีตชาติ?

- ก. บิดา

- ข. มารดา

ค. สหาย

- ง. พี่น้อง

๒๒. สามเณรสุมนะบรรพชาขณะ มีอายุเท่าไร ?

- ก. ๕ ขวบ

ข. ๗ ขวบ

- ค. ๙ ขวบ

- ง. ๑๒ ขวบ

๒๓. สามเณรสุมนะ ไปสระอโนดาตด้วยวิธีใด ?

- ก. เดินไป

ข. เหาะไป

- ค. นั่งเกวียนไป

- ง. ซี่ม้าไป

๒๔. อนาถบิณฑิกเศรษฐี เป็นชาวเมืองใด ?

- ก. พาราณสี

- ข. กบิลพัสดุ์

- ค. ราชคฤห์

ง. สาวัตถิ

๒๕. อนาถบิณฑิกเศรษฐี มีชื่อเดิมว่าอะไร ?

- ก. ตปุสสะ

- ข. ภัลลิกะ

ค. สุทัตตะ

- ง. อชิตะ

๒๖. อนาถบิณฑิกเศรษฐีฟังอนุพุทโธปาถแล้ว เป็นอริยบุคคลชั้นใด?

ก. โสดาบัน

- ข. สกทาคามี

- ค. อนาคามี

- ง. อรหันต์

๒๗. วัดที่อนาถบิณฑิกเศรษฐีสร้างถวายชื่ออะไร ?

- ก. เวฬุวัน

ข. เขตวัน

- ค. ลัญจวัน

- ง. อัมพวัน

๒๘. อนาถบิณฑิกเศรษฐีได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลศกว่าคนทั้งหลายด้านใด ?

ก. ผู้เป็นทายก

- ข. ผู้มีปัญญา

- ค. ผู้มีฤทธิ์

- ง. ผู้เป็นธรรมกถึก

๒๙. จิตตคฤหบดีศรัทธาเลื่อมใสพระเถระใด ในปัจจุวัคคีย์ทั้ง ๕ ?

- ก. โกณฑัญญะ

- ข. วัปปะ

ค. มหานามะ

- ง. อัสนชิ

๓๐. วัดที่จิตตคฤหบดีสร้างถวาย ชื่อว่าอะไร ?

- ก. เวฬุวัน

- ข. อัมพวัน

- ค. ลัญจวัน

ง. อัมพวัน

๓๑. จิตตคฤหบดีได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศกว่าคนทั้งหลายด้านใด ?

- ก. ผู้เป็นทนาย
- ข. ผู้มีปัญญา
- ค. ผู้มีฤทธิ์

ง. ผู้เป็นธรรมกถึก

๓๒. รัมมิกอุบาสก หมายถึงอุบาสกผู้มีปกติเช่นไร ?

- ก. ผู้อุปัฏฐาก
- ข. ผู้เป็นทนาย
- ค. ผู้สร้างวัด

ง. ผู้ปฏิบัติธรรม

๓๓. พระสงฆ์สวดสาธยายพระสูตรชื่อว่าอะไร แก่รัมมิกอุบาสก ?

- ก. อนัตตลักขณสูตร
- ข. มงคลสูตร
- ค. รัตนสูตร

ง. สติปัฏฐานสูตร

๓๔. นางวิสาขา เกิดในตระกูลใด ?

- ก. กษัตริย์
- ข. พราหมณ์

ค. เศรษฐี

ง. ชาวนา

๓๕. บิดาของนางวิสาขา ชื่อว่าอะไร ?

ก. ธัญชัย

- ข. สุมนะ
- ค. เมณฑกะ
- ง. สุทัตตะ

๓๖. เครื่องประดับชนิดพิเศษของนางวิสาขา ชื่อว่าอะไร ?

ก. หิรัญญปสาธน์

ข. มหาลดาปสาธน์

- ค. รัตนปสาธน์
- ง. สุวรรณปสาธน์

๓๗. นางวิสาขา สำเร็จเป็นอริยบุคคลชั้นใด ?

ก. โสดาบัน

- ข. สกทาคามี
- ค. อนาคามี
- ง. อรหันต์

๓๘. นางวิสาขาได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศกว่าอุบาสิกาทั้งหลายด้านใด ?

- ก. มีปัญญามาก
- ข. มีฤทธิ์มาก
- ค. ผู้เป็นธรรมกถึก

ง. ผู้เป็นทนายิกา

๓๙. พระนางมัลลิกาเทวี เป็นอัครมเหสีของกษัตริย์พระองค์ใด ?

ก. สุทโธทนะ

ข. ปเสนทิโกศล

ค. พิมพิสาร

ง. อชาตศัตรู

๔๐. ทานที่ไม่มีผู้ใดเหมือน พระนางมัลลิกาเทวีทำถวาย ชื่อว่าอะไร ?

- ก. ปาฏิบุคลิกทาน
- ข. สังฆทาน
- ค. ไทยทาน

ง. อสทิสทาน

๔๑. พิธีทำบุญเลี้ยงพระ เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยใด ?

ก. ก่อนพุทธกาล

ข. พุทธกาล

ค. อยุธยา

ง. รัตนโกสินทร์

๔๒. พิธีทำบุญเลี้ยงพระ คือการนิมนต์พระสงฆ์มาทำกิจใด ?

- ก. สวดมนต์
- ข.ฉันอาหาร
- ค. ถวายทาน

ง. ถูกทุกข้อ

๔๓. พระสงฆ์ที่นิมนต์มาในพิธีทำบุญเลี้ยงพระ นิยมจำนวนกี่รูป ?

- ก. ๕ รูป
- ข. ๗ รูป

ค. ๙ รูป

ง. ถูกทุกข้อ

๔๔. อามิสทาน หมายถึงการให้ทานประเภทใด ?

- ก. ให้ความรู้
- ข. ให้อภัย

ค. ให้วัตถุสิ่งของ

ง. ถูกทุกข้อ

๔๕. พระพุทธเจ้าทรงยกย่องทานประเภทใด ว่ามีอานิสงส์มาก ?

- ก. ปาฏิบุคลิกทาน
- ข. สังฆทาน
- ค. อภัยทาน

ง. ถูกทุกข้อ

๔๖. พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ มีขึ้นครั้งแรกในยุคใด ?

- ก. ก่อนพุทธกาล
- ข. พุทธกาล
- ค. อยุธยา

ง. รัตนโกสินทร์

๔๗. การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ คือพิธียอมรับนับถืออะไรเป็น
สรณะ ?

ก. พระรัตนตรัย

ข. เทพเจ้า

ค. บรรพบุรุษ

ง. ธรรมชาติ

๔๘. เครื่องบูชาสักการะเพื่อแสดงตนเป็นพุทธมามกะ คือวัตถุ
ประเภทใด ?

ก. ผ้าบังสุกุล

ข. ไตรจีวร

ค. หมากพลู

ง. ดอกไม้ธูปเทียน

๔๙. การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ พึงแสดงต่อหน้าบุคคลใด ?

ก. พ่อแม่

ข. ครูอาจารย์

ค. พระสงฆ์

ง. พระมหากษัตริย์

๕๐. นักเรียนพึงแต่งชุดเช่นใด เพื่อเข้าร่วมพิธีแสดงตนเป็นพุทธ
มามกะ ?

ก. ชุดนักเรียน

ข. ชุดขาวดำ

ค. ชุดกีฬา

ง. ชุดแฟชั่น

ธรรมศึกษา ชั้นเอก เฉลยปัญหาเตรียมก่อนสอบ วิชา กรรมบถ (วินัย) ระดับมัธยมศึกษา ปี ๒๕๖๘

๑. พระพุทธศาสนาสอนให้เชื่อเรื่องใด ?

ก. กรรม

- ข. แก้วกรรม
- ค. ขมากรรม
- ง. เชื้อมกรรม

๒. ข้อใด ทำให้สัตว์โลกเกิดมามีความแตกต่างกัน ?

ก. เชื่อชาติ

ข. ผลกรรม

- ค. ดวงชะตา
- ง. ยศศักดิ์

๓. ข้อใด เป็นต้นเหตุให้บาปบุญเกิดขึ้นแก่มนุษย์ทั้งหลาย ?

- ก. ฐานะ
- ข. การศึกษา
- ค. ตระกูล

ง. การกระทำ

๔. การทำกรรมดีของมนุษย์ทั้งหลาย เรียกว่าอะไร ?

- ก. เวรกรรม
- ข. บาปกรรม
- ค. อกุศลกรรม

ง. กุศลกรรม

๕. การทำกรรมชั่วของมนุษย์ทั้งหลาย เรียกว่าอะไร ?

- ก. ผลกรรม
- ข. บุญกรรม

ค. อกุศลกรรม

ง. กุศลกรรม

๖. กรรมนำสัตว์ทั้งหลายไปสู่ทุกข์และสุขเรียกว่าอะไร ?

ก. กรรมวิบัติ

ข. กรรมบถ

- ค. กรรมเวร
- ง. กรรมกิเลส

๗. มนุษย์พึงดำเนินไปสู่ทางแห่งความดี ทางแห่งความดีคืออะไร ?

- ก. กุศลจิต
- ข. กุศลมูล

ค. กุศลกรรมบถ

ง. กุศลธรรม

๘. มนุษย์ไม่พึงดำเนินไปสู่ทางแห่งความชั่ว ทางแห่งความชั่วคืออะไร ?

- ก. อกุศลจิต
- ข. อกุศลมูล

ค. อกุศลกรรมบถ

ง. อกุศลธรรม

๙. ตอนเป็นมนุษย์ทำแต่ความดี เมื่อตายแล้วจะไปเกิดในที่ใด ?

ก. สวรรค์

- ข. นรก
- ค. อบายภูมิ

ง. เปตวิสัย

๑๐. ตอนเป็นมนุษย์ก่อกรรมทำชั่ว เมื่อตายแล้วจะไปเกิดในที่ใด ?

ก. มนุษย์

ข. นรก

- ค. สวรรค์
- ง. พรหมโลก

๑๑. มนุษย์ทั้งหลายทำแต่เรื่องผิดศีลธรรม เพราะถูกอะไรครอบงำ ?

- ก. โลภ
- ข. โกรธ
- ค. หลง

ง. ถูกทุกข้อ

๑๒. การใช้ร่างกายทำกรรมดีหรือกรรมชั่ว เรียกว่าอะไร ?

ก. กายกรรม

- ข. กุศลกรรม
- ค. กรรมบถ
- ง. กรรมวิบัติ

๑๓. การใช้ปากพูดถึงเรื่องดีหรือเรื่องชั่ว เรียกว่าอะไร ?

- ก. มุสาวาท
- ข. กายกรรม

ค. วจีกรรม

ง. มโนกรรม

๑๔. การใช้ใจคิดถึงเรื่องดีหรือเรื่องชั่ว เรียกว่าอะไร ?

- ก. มโนทัศน์
- ข. มโนธรรม

ค. มโนกรรม

ง. ถูกทุกข้อ

๑๕. ปาณาติบาต คือการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต เป็นความชั่วทางใด ?

ก. ทางกาย

ข. ทางวาจา

ค. ทางใจ

ง. ถูกทุกข้อ

๑๖. ผรุสวาจา คือพูดคำหยาบคาย เป็นความชั่วทางใด ?

ก. ทางกาย

ข. ทางวาจา

ค. ทางใจ

ง. ถูกทุกข้อ

๑๗. พยาบาท คืออาฆาตจองเวรผู้อื่น เป็นความชั่วทางใด ?

ก. ทางกาย

ข. ทางวาจา

ค. ทางใจ

ง. ถูกทุกข้อ

๑๘. ข้อใด แค่คิดอย่างเดียวไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ ?

ก. ฆ่าสัตว์

ข. จองเวร

ค. อิจฉา

ง. ละโมบ

๑๙. ข้อใด เพียงแค่คิดในใจ ก็ถือว่าก่อกรรมทำเวรแล้ว ?

ก. ลักขโมย

ข. พยาบาท

ค. โกหก

ง. ล้างผลาญ

๒๐. คนหรือสัตว์ต่างก็รักชีวิตของตน ทำให้เกิดกุศลกรรมบถข้อใด ?

ก. เว้นฆ่าสัตว์

ข. เว้นลักขโมย

ค. เว้นโกหก

ง. เว้นส่อเสียด

๒๑. ข้อใด เข้าลักษณะการทำบาปข้อปาณาติบาต ?

ก. คิดจะขโมย

ข. คิดจะโกหก

ค. คิดจะฆ่า

ง. คิดจะด่า

๒๒. การฆ่าสัตว์เป็นการก่อเวรให้ตนเอง ผู้กระทำความยอมได้รับผลใด ?

ก. ตกนรก

ข. ตกอบาย

ค. อายุสั้น

ง. ถูกทุกข้อ

๒๓. คำว่า ถือเอา ในอุทฺตมทานหมายถึงถือเอาด้วยอาการใด ?

ก. ขโมย

ข. ทำร้าย

ค. โกรธ

ง. อาฆาต

๒๔. ของมีเจ้าของ ถ้าเจ้าของไม่ให้ ใครนำไปเป็นความผิดใด ?

ก. ฆ่าสัตว์

ข. ลักทรัพย์

ค. พุตเท็จ

ง. จองเวร

๒๕. นำของส่วนรวมไปใช้ส่วนตัว ไม่ยอมคืน ถือเป็นความผิดใด ?

ก. เห็นแก่ตัว

ข. หนีโรงเรียน

ค. โกหกครู

ง. ลักทรัพย์

๒๖. คนหากินทุจริตผิดศีลธรรม ตายไปต้องได้รับโทษสถานใด ?

ก. ตกนรก

ข. ถูกธรณีสูบ

ค. ปั่นต้นจ้าว

ง. ปากเท่ารูเข็ม

๒๗. กาเมสุมิจนจาร คือการทำผิดศีลธรรมเรื่องใด ?

ก. ยาเสพติด

ข. กามารมณ์

ค. ลักขโมย

ง. คอร์รัปชัน

๒๘. บุคคลต้องห้ามในการทำผิดกาเมสุมิจนจาร ได้แก่ข้อใด ?

ก. ลูกเขา

ข. ภรรยาเขา

ค. สามีเขา

ง. ถูกทุกข้อ

๒๙. กาเมสุมิจนจารเป็นกรรมชั่ว ใครทำเป็นบาป ต้องได้รับโทษใด ?

ก. ถูกกาจิกไส้

ข. มีมือเท่าใบตาล

ค. มีศัตรูคู่เวร

ง. วิกลจริต

๓๐. พุตให้คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง เรียกว่าอะไร ?

ก. พุตเท็จ

ข. พุตคำหยาบ

ค. พุตส่อเสียด

ง. พุตเพ้อเจ้อ

๓๑. พุดยุงให้สังคมแตกแยก ขาดความสามัคคีเรียกว่าอะไร ?

ก. พุดเท็จ

ข. พุดส่อเสียด

ค. พุดคำหยาบ

ง. พุดเพ้อเจ้อ

๓๒. พุดคนองปากไม่เกิดประโยชน์แก่ผู้ฟัง เรียกว่าอะไร ?

ก. พุดเท็จ

ข. พุดส่อเสียด

ค. พุดเพ้อเจ้อ

ง. พุดคำหยาบ

๓๓. คำหยาบคายทำให้ไม่เป็นที่รักของคนรอบข้าง ได้แก่ข้อใด ?

ก. คำด่า

ข. คำสาปแช่ง

ค. คำประชด

ง. ถูกทุกข้อ

๓๔. คนชอบโกหกเกลียดความจริง ควรปรับนิสัยตามข้อใด ?

ก. งดพุดเท็จ

ข. งดพุดยุง

ค. งดพุดเหลวไหล

ง. งดด่า

๓๕. นักเรียนควรพุดแต่ความจริง เพราะเกิดผลดีต่อตัวเองอย่างไร ?

ก. มีคนเชื่อถือ

ข. มีคนคบหา

ค. มีคนเมตตา

ง. ถูกทุกข้อ

๓๖. การโกหกเป็นกรรมชั่วเป็นบาป ผู้ตั้งใจดเว้น เชื่อว่าตั้งอยู่ในอะไร ?

ก. กายสุจริต

ข. วาจาสุจริต

ค. มโนสุจริต

ง. ถูกทุกข้อ

๓๗. ข้อใด เป็นกรรมชั่วเป็นบาปทางใจเท่านั้น ?

ก. เมตตา

ข. สงสาร

ค. เห็นผิด

ง. เห็นถูก

๓๘. คิดเอาโทรศัพท์เพื่อนมาเป็นของตัวเอง เป็นบาปตามข้อใด ?

ก. พยาบาท

ข. อภิขมา

ค. ลักทรัพย์

ง. เพ้อเจ้อ

๓๙. จิตอาฆาตผูกใจเจ็บมุ่งแก้แค้นเขา เป็นบาปเพราะเหตุใด ?

ก. ชัดใจเรา

ข. เขาไม่รู้ตัว

ค. กลัวถูกฆ่า

ง. ปิดกั้นความดี

๔๐. มิจฉาทิฎฐิคือความเห็นผิดจากคลองธรรม ได้แก่ข้อใด ?

ก. ไม่ละชั่ว

ข. ไม่กลัวบาป

ค. ไม่ทำความดี

ง. ถูกทุกข้อ

๔๑. สัมมาทิฎฐิคือความเห็นถูกตามคลองธรรม ได้แก่ข้อใด ?

ก. ทำบาปไม่ดี

ข. ทำบุญไม่ดี

ค. เมตตาไม่ดี

ง. กตัญญูไม่ดี

๔๒. อนริขมา คือไม่คิดอยากได้ของใคร ป้องกันไม่ให้คนทำกรรมชั่วใด ?

ก. ปองร้าย

ข. แก้แค้น

ค. ลักขโมย

ง. ผูกอาฆาต

๔๓. คนดีไม่คิดละโมบอยากได้ของใคร เพราะในใจไม่มีกิเลสใด ?

ก. โลภะ

ข. โทสะ

ค. โมหะ

ง. ถูกทุกข้อ

๔๔. คนดีไม่ผูกใจเจ็บคิดจะแก้แค้นใคร เพราะในใจไม่มีกิเลสใด ?

ก. โลภะ

ข. โทสะ

ค. โมหะ

ง. ถูกทุกข้อ

๔๕. ครูผูกใจว่าจะลงโทษเด็กที่ทำผิด ไม่จัดเป็นพยาบาทเพราะเหตุใด ?

ก. ให้กลับตัว

ข. ให้เป็นคนดี

ค. ให้เจริญ

ง. ถูกทุกข้อ

๔๖. เมื่อเราผูกพยาบาทเพื่อน ใครได้รับความเสียหายก่อน ?

ก. ตัวเรา

ข. เพื่อน

ค. ครู

ง. ผู้ปกครอง

๔๗. ผู้มีความพยายามอยู่ในใจควรทำอะไร เพื่อให้ชีวิตสงบสุข ?

- ก. เลิกคบ
- ข. เลิกเห็น
- ค. เลิกคุย

ง. เลิกผูกเวร

๔๘. การทำความดีหรือทำบุญ ผู้ทำได้รับผลดีในปัจจุบันอย่างไร ?

- ก. เกิดในสุคติ

ข. อยู่เป็นสุข

- ค. เป็นเทวดา
- ง. เป็นพรหม

๔๙. กุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอะไร ?

- ก. ทุจจริต

ข. สุจจริต

- ค. สุคติ

- ง. ทุคติ

๕๐. กุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ มีประโยชน์แก่ผู้นำไปปฏิบัติอย่างไร ?

- ก. ละชั่ว

- ข. ทำดี

- ค. มีใจบริสุทธิ์

ง. ถูกทุกข้อ